

лести, то оттука не може оште да се заключава, че и двайсета и първа цивилизация тръба на съкрай начинъ да умре отъ една каква-годъ болест. Може-би да умре, а може-би и да не умре. Болестъта не е старостъ. Отъ болестъта може човѣкъ да се упази и да се исцѣри. Намъни се чини, че класическа-та цивилизация не пропаднала отъ старостъ; или по-добръ да кажемъ, тя не пропаднала отъ туй че е такъвъ природния законъ, ами за това, че въ самия неинъ организъмъ се крила една особенна болестъ и единъ неизцѣримъ органически порокъ, отъ които болести и пороци днешна-та Европейска цивилизация е съвсемъ свободна. Темеля на класическа-та цивилизация биль твърдъ малъкъ и тъсенъ т. е. тя неможила да се разпространява ни въ широчина, ни въ дължина, ни въ дълбочина. За нейно-то разпространение въ широчина, т. е. отъ единъ народъ на други, пречила национална-та умраза. Гърка съ презрение гледалъ останали-тъ народи и ги наричалъ *варвари*. За нейно-то разпространение въ дълбочина, т. е. отъ по-горни-тъ съсловия на по-долни-тъ — пречило *робство*. Едно общество, което е основано на робство, винаги ште гледа на наука-та като на едно аристократическо забавление, което е непристъпно и твърдъ вредително за истински-тъ работници. На съко умствено работение въ таквото общество се гледа не като на срѣдство за по-добро познание и осъвършенствование на живота, ами като на мостъ, презъ който може лесно да се дойде до спокойствие и рахатлькъ. Въ таквото общество придобити-тъ истини не можатъ да се приспособо-